

National
Association of
Regulatory
Utility
Commissioners

Dezvoltarea cadrului legislativ pentru energiile regenerabile: stimulentele existente, noile mecanisme de susținere și aspectele de reglementare identificate

Anatolie Boscaneanu

Chișinău, 12 iunie 2012

Legislația primară

- Legea energiei regenerabile (160-XVI/12.07.2007)
- Legea cu privire la eficiența energetică (142/02.08.2010)
- Legea cu privire la energia electrică (124/23.12.2009)
- Legea cu privire la energetică (1525/19.02.1998)

Legislația secundară: Reglementările ANRE

- Regulamentul privind garanțiile de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie
- Metodologia de calculare a tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil

Autoritățile și instituțiile în sectorul ER

- **Ministerul Economiei (politică și strategie)**
- **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE)**
- **Agencia Națională de Eficiență Energetică**

Conform legii, Agenția Națională de Eficiență Energetică este autoritatea publică în domeniul energiei regenerabile și eficienței energetice.

- Implementează politica statului în domeniul EE și SRE;
- Participă în elaborarea de acte legislative, programe, planuri naționale de acțiuni și standarde în domeniul EE și SRE;
- Elaborează proiecte pilot;
- Consultă autoritățile publice centrale și locale și oferă asistență tehnică pentru elaborarea de programe pentru îmbunătățirea eficienței energetice și utilizării de SRE;
- Autorizează persoanele fizice și juridice de a efectua audituri energetice și să țină evidența auditorilor nominalizați și a auditurilor efectuate;
- Desfășoară activități de diseminare a informațiilor privind eficiența energetică, inclusiv mecanisme de eficiență energetică, cadrul financiar și juridic, precum și utilizarea de SER;
- Organizează ateliere de lucru, conferințe și expoziții în vederea promovării eficienței energetice și utilizării de SRE.

Funcțiile ANRE în conformitate cu legislația primară

- Reglementarea pieței de energie regenerabilă
- Aprobarea tarifelor pentru energia regenerabilă și biocombustibil
- Elaborarea proiectelor de contracte pentru comerțul de ER și biocombustibil
- Emiterea de licențe pentru producerea energiei electrice și a biocombustibilului din SRE

Stimulente curente pentru energia regenerabilă

- **Fondul pentru eficiența energetică a fost creat pentru a susține și promova activități de eficiență energetică și energiile regenerabile**
- **Resursele financiare ale Fondului urmează a fi utilizate exclusiv pentru:**
 - Finanțarea proiectelor de EE și ER;
 - Oferirea garanțiilor pentru împrumuturile alocate de către instituțiile financiare și de creditare pentru proiectele orientate spre sporirea eficienței energetice și utilizării SRE în Moldova
 - Asistența tehnică, dacă este necesar, pentru implementarea proiectelor eligibile
- **Regulamentul Fondului pentru eficiența energetică a fost elaborat de Ministerul Economiei și a fost transmis pentru propuneri.**

Stimulente curente pentru energia regenerabilă

- Furnizorii sunt obligați să achiziționeze o cotă predeterminată de energie electrică și biocombustibil, produse din aceste surse;
 - Aceste cote sunt stabilite de către ANRE în conformitate cu cota de piață a acestora.
- La achiziționarea de ER și biocombustibil, în caz că există oferte similare din alte țări, prioritatea se acordă producătorilor locali;
- La dispecerizarea instalațiilor generatoare de energie electrică, **TSO** va acorda prioritate instalațiilor generatoare care utilizează SRE.

Stimulente curente pentru energia regenerabilă

- Acces liber și fără discriminare către rețeaua electrică și rețeaua de încălzire centralizată;
- Nu există plăți suplimentare pentru licență, cu excepția taxei de licență (150 Euro);
- Utilizarea de mecanisme și stimulente pentru susținerea financiară a activităților privind energia regenerabilă (MoSEFF - Liniei de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova);
- Tarifele pentru producerea energiei electrice din SRE se calculează și se aprobă conform Metodologiei ANRE, care prevede o rată mai mare de rentabilitate pentru proiectele ER

Principiile de stabilire a tarifelor

- Producătorii din SRE trebuie să calculeze noile tarife și să depună calculele sale împreună cu documentația relevantă la Agenție pentru aprobare
- Tarifele pentru energia regenerabilă se calculează pentru o perioadă de rambursare pînă la 15 ani
- La aprobarea tarifelor pentru ER, se iau în considerare prețurile la produsele similare de pe piețele internaționale
- Tarifele pentru ER sunt revizuite în fiecare an

Principiile de stabilire a tarifelor

Rata de rentabilitate nu trebuie să depășească mai mult de două ori rata similară aplicată pentru energia tradițională

- 1.5 ori mai mare pentru primii 5 ani
- 1.3 ori mai mare pentru următorii 5 ani
- 1.1 pentru ultimii 5 ani

Energia electrică produsă din SRE este comercializată pe bază de contract la tarife aprobate de ANRE doar producătorilor cu o capacitate instalată de cel puțin 10 kW și avînd garanția originii

Autorizarea activităților de valorificare a SRE

ANRE emite licențe pentru (conform legii nr. 451):

- Producerea de energie electrică
 - Producerea combustibilului regenerabil.
-
- **ANRE emite licențe pentru producătorii de energie electrică care:**
 - au în proprietate centrală electrică cu capacitate totală de cel puțin 5 MW, dacă această energie se utilizează pentru consum public;
 - au în proprietate centrală electrică cu capacitate de 20 MW și mai mare, dacă energia electrică generată se utilizează pentru scopuri interne.
 - **ANRE emite licențe pentru producerea de biocombustibil din SRE**

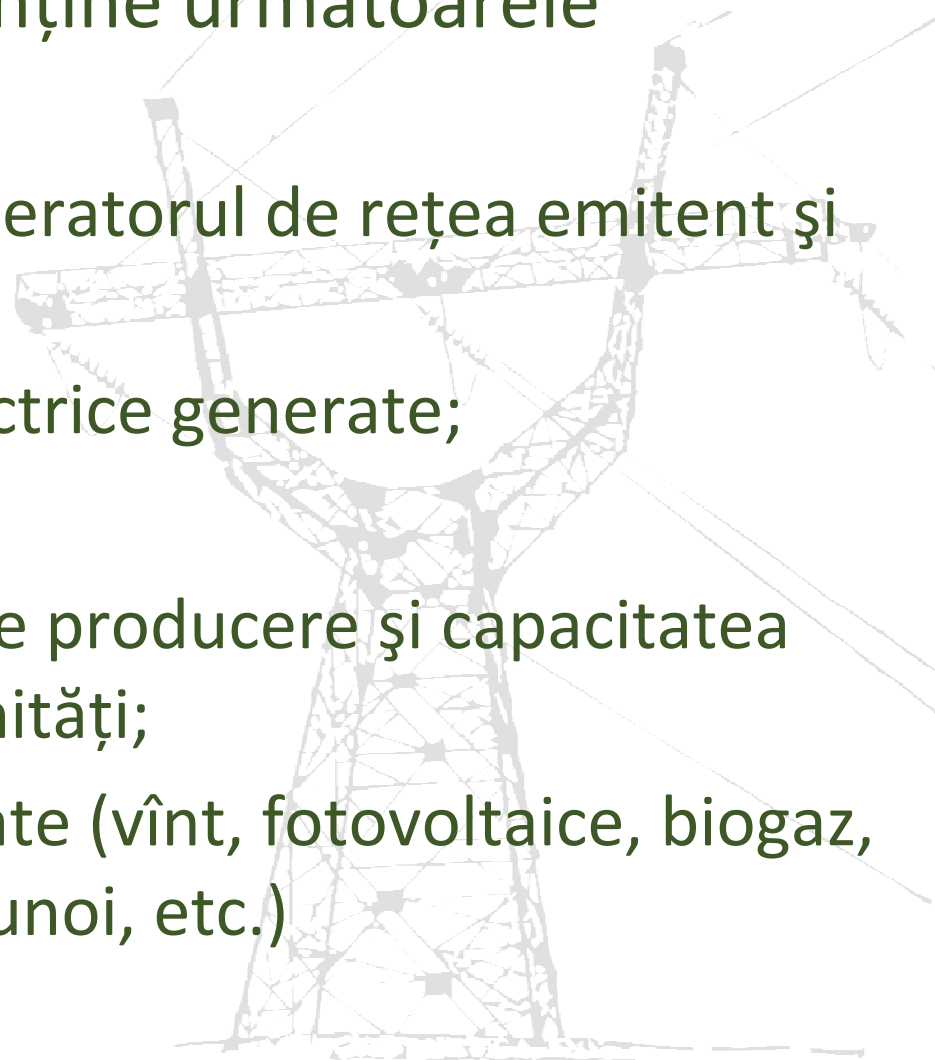
Garanțiile originii

- Garanțiile originii se emit în fiecare lună de către operatorul rețelei de transport sau distribuție
- Garanțiile se emit pentru producătorii cu o capacitate instalată de cel puțin 10 kW
- Garanția se referă la toată energia electrică produsă din SRE
- ANRE ține evidența și supraveghează emiterea și folosirea garanțiilor originii
- **Originea biocombustibilului lichid trebuie să fie demonstrată de un certificat de conformitate**

Garanțiile originii

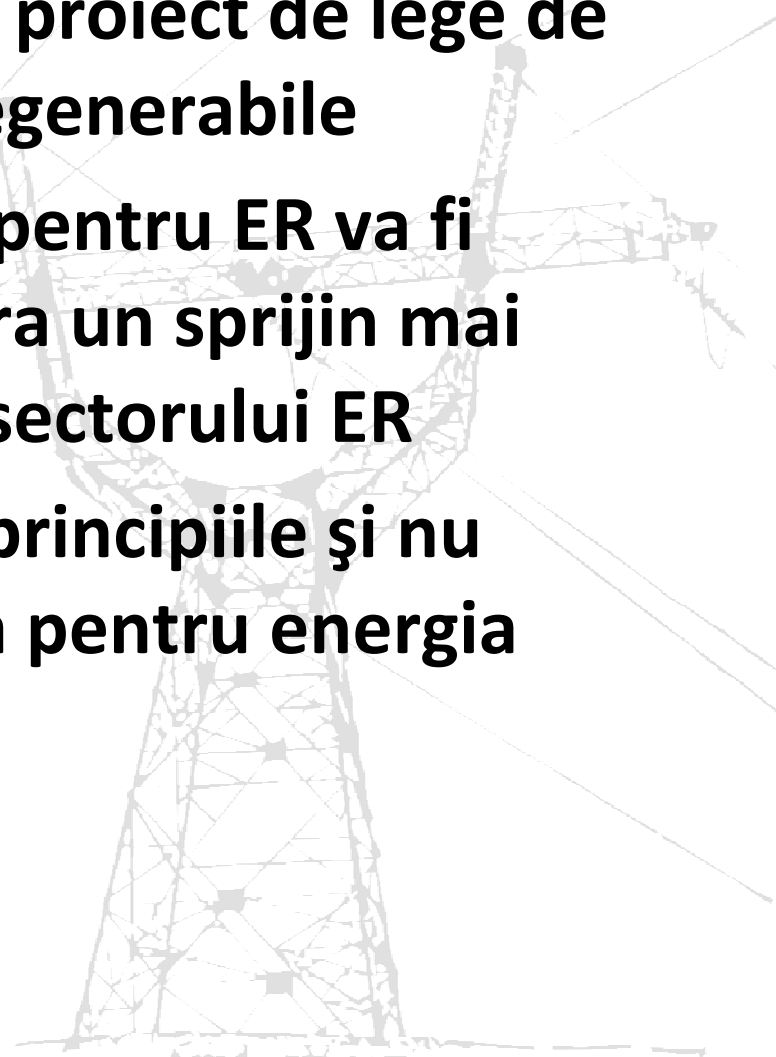
- O garanție a originii conține următoarele informații:
 - Informație despre operatorul de rețea emitent și producător;
 - Volumul energiei electrice generate;
 - Nivelul de tensiune;
 - Numărul de unități de producere și capacitatea instalată a fiecărei unități;
 - Tipurile de SRE utilizate (vânt, fotovoltaice, biogaz, gaz de la rampa de gunoi, etc.)

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- În prezent, se elaborează un proiect de lege de modificare a legii energiei regenerabile
- Schema de sprijin existentă pentru ER va fi reproiectată, pentru a asigura un sprijin mai eficient pentru dezvoltarea sectorului ER
- Legea existentă determină principiile și nu reliefează un model de piață pentru energia regenerabilă

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- **Modelul “cumpărătorul unic” este considerat ca cea mai potrivită opțiune**
 - Un singur furnizor va avea obligația de a cumpăra toată energia electrică produsă de centrale de energie din SRE și din CET-uri (Furnizor de ER)
 - Furnizorul de ER va desfășura această activitate în baza licenței pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate
 - Furnizorul de ER va fi numit de către Agenție în urma unei proceduri de licitație, organizată în conformitate cu Regulile Pieței Energiei Electrice
 - Toți furnizorii de energie electrică (la tarife reglementate și nereglementate) și consumatorii mari care cumpără energia electrică generată din surse tradiționale, vor avea obligația de a cumpăra energia din SRE de la Furnizorul de ER proporțional cotei lor de piață/consum la tarife aprobate de către Agenție.

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- **Schema alocațiilor la tarif (AT) urmează a fi stabilită în lege**
 - AT diferențiate în funcție de tehnologie și dimensiunea instalației
 - AT vor fi oferite pe o perioadă de 15 ani
 - Legea va stabili limitele superioare de capacitate pentru tehnologii diferite
 - AT vor fi revizuite fiecare 2-3 ani
 - AT recalculate se vor aplica la noi proiecte și nu la proiecte existente sau aflate în derulare care au beneficiat de FiT
 - FiTs vor fi ajustate la inflație și/sau rata de schimb

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

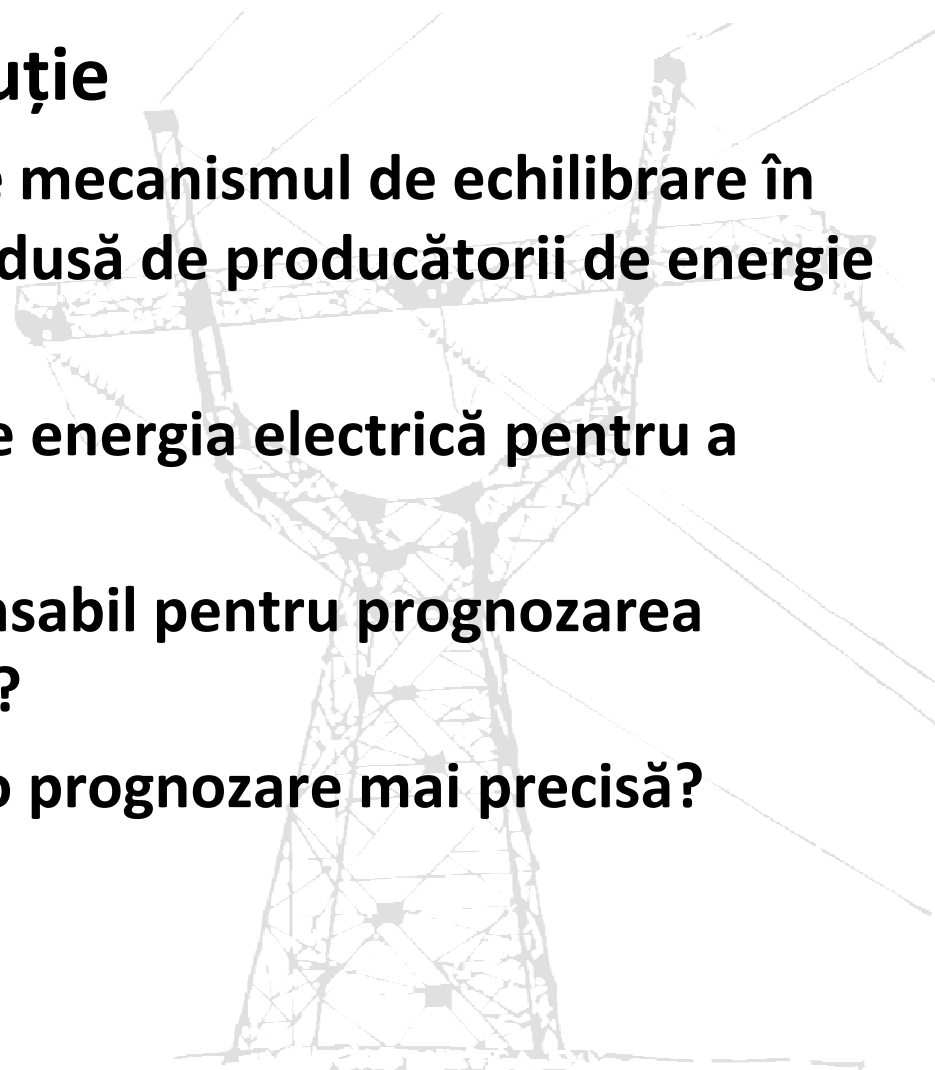

- **Alte prevederi**
 - Stimulentele pentru producerea de biogaz, aduse la aceleași parametri și componență ca și pentru gaz natural, care vor fi procurate de către furnizorii de gaz natural
 - Posibilitate de a obține licență înainte de începerea construcției a centralei electrice
 - Gestionarea cozii de așteptare și condiții de eligibilitate pentru beneficiarii de FiT
 - Definiția de biocombustibil: biodiesel și bioetanol
 - Condiții clare pentru obținerea licenței pentru producerea biocombustibilului

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- **Probleme aflate în discuție**
 - Ce ar trebui să reprezinte mecanismul de echilibrare în caz de dezechilibrare produsă de producătorii de energie din SRE?
 - Cine ar trebui să cumpere energia electrică pentru a acoperi dezechilibrările?
 - Cine trebuie să fie responsabil pentru prognozarea energiei produse din SRE?
 - Cum ar trebui stimulată o prognoză mai precisă?

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- **Probleme aflate în discuție**
 - Mecanismul regresiei alocațiilor la tarif
 - Cum ar trebui promovate tehnologiile noi și mai eficiente?
 - Cine ar trebui să se ocupe de procesul evoluției cozii? Care ar trebui să fie condițiile pentru eligibilitatea alocațiilor la tarif în contextul gestionării cozii de așteptare ?
 - Acord de interconectare

Elaborarea și modificarea cadrului juridic cu privire la energia regenerabilă

- **Probleme aflate în discuție**

- Accesul la rețea pentru proiectele privind energia regenerabilă. Conectarea centralei electrice din SRE la rețea.
- Cine ar trebui să fie responsabil pentru extinderea rețelei? Cum trebuie să fie alocat costul de conectare?
- Impactul centralelor electrice din SRE asupra funcționării rețelelor electrice
- Cum se reduce volumul generat de energie din SRE? Ar trebui producătorii să primească compensare pentru reducerea volumului generat?
- Cum ar trebui estimat impactul implementării de amploare a energiilor regenerabile asupra tarifelor (ratelor) pentru consumatorii finali